

Newsletter

AUGUST 2024

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

☎ 02/43 42 09 73
✉ sekretariat@vudpap.sk

VÝSKUMNÝ ÚSTAV
DETSKEJ PSYCHOLÓGIE
A PATOPSYCHOLÓGIE

www.vudpap.sk

Newsletter

AUGUST 2024

Milí čitatelia, milé čitateľky!

Ďakujeme, že ste si otvorili augustové vydanie newslettera.

Vo chvíľach, keď si mnohí a mnohé užívate zaslúžený prázdninový a dovolenkový oddych, prichádzame s aktuálnymi informáciami z Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie. Okrem prehľadu podcastov a noviniek z našej knižnice by sme radi upriamili pozornosť na naše webináre, vzdelávania, ale aj na záznamy z prednášok z konferencie Dieťa v ohrození 2024, ktoré zverejňujeme každú stredu.

Prajeme príjemné čítanie!

NEPREHLIADNITE WEBINÁR „ZADEFINOVANIE ROZŠÍRENIA ŠVVP“

Vutorok, **27. augusta 2024** o **13:00** sa uskutoční webinár realizovaný Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie pre OZ zo škôl a poradenských zariadení. Téma je aktuálna, nakoľko Novelou školského zákona došlo k zmene definície ŠVVP tak, že aktuálna definícia detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, založená na vertikálnom členení detí a žiakov do kategórií podľa znevýhodnenia, postihnutia či nadania, je doplnená novou definíciou dieťaťa alebo žiaka zažívajúceho prekážky v prístupe k výchove a vzdelávaniu a pri učení, ktorý na naplnenie svojho vzdelávacieho potenciálu potrebuje poskytnutie a uplatnenie podporných opatrení.

Vo webinári sa dozviete o koncepte zadefinovania rozšírených ŠVVP a ich charakteristikách. Pozrieme sa bližšie na jednotlivé rozšírené ŠVVP: zdravotný stav, sociálne podmienky, jazykové schopnosti, nadanie, kognitívne schopnosti, emocionalitu, správanie, tvorivosť, zručnosti. Dôraz bude kladený na informácie o využití diagnostických metód, na odborné materiály, podporné opatrenia a príklady z praxe.

Webinárom vás budú sprevádzať autorky metodického materiálu „**Zadefinovanie rozšírenia ŠVVP**“, dostupného **TU**.

Pripravujeme vzdelávanie „Supervízia v pomáhajúcich profesiách“

Chcete sa stať supervízorom? Chcete pomáhať iným profesionálne a ľudsky rásť? Vytvárať priestor k reflexii práce supervidovaných? Napomáhať im nachádzať nové možnosti, perspektívy a nadhľad?

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie v rámci národného projektu „**Duševné zdravie a prevencia**“ pripravuje akreditované vzdelávanie „**Supervízia v pomáhajúcich profesiách**“.

Viac informácií nájdete **TU**.

Posledné voľné miesta vo vzdelávaní Multidisciplinárna spolupráca formou sociálno-psychologického výcviku pre Trnavský kraj

Využite poslednú príležitosť prihlásiť sa na inovačné vzdelávanie, ktoré je určené pre odborných a pedagogických zamestnancov škôl, školských zariadení a centier pre deti a rodiny so zameraním na multidisciplinárnu spoluprácu formou sociálno-psychologického výcviku. Vzdelávania realizujeme priebežne vo všetkých krajoch Slovenska a **aktuálne máme voľné miesta v dvoch skupinách v Trnavskom kraji v nasledujúcich termínoch:**

1.skupina: 16.-18.9.2024 (pobytovou formou v Senci), 11.-12.11.2024 (Trnava) a 20.-21.1.2025 (Trnava)

2.skupina: 9.-11.10.2024 (pobytovou formou v Piešťanoch), 10.-11.12.2024 (Trnava) a 13.-14.2.2025 (Trnava)

Rozsah vzdelávania:

Toto inovačné vzdelávanie v celkovom rozsahu 120 hodín pozostáva z jedného 3-dňového, dvoch 2-dňových stretnutí počas 6 mesiacov (spolu 68 hodín), z práce na dištančných úlohách (52 hodín) a prezentácie záverečnej práce.

Bližšie informácie o vzdelávaní a prihlasovací formulár nájdete TU.

SMERNICA „PREVENCIA A RIEŠENIE ŠIKANOVANIA“

Smernica „Prevenca a riešenie šikanovania“ bola preložená do ukrajinského jazyka, v rámci spolupráce medzi VÚDPaP a projektom Podpora odídenčov z Ukrajiny vo vzdelávaní, ktorý realizuje NIVaM s podporou UNICEF. V dôsledku vojnového konfliktu na Ukrajine na Slovensku vzrástol počet odborníkov a odborničok z Ukrajiny, pre ktorých môže byť preklad tejto smernice užitočný.

Smernicu nájdete TU.

Čo máme za sebou?

Workshop o wellbeingu v digitálnom vzdelávaní

2.-3. júla 2024 sa konal workshop o wellbeingu v digitálnom vzdelávaní, ktorého sa zúčastnila naša kolegyňa z výskumného tímu, Annamária Brijaková. Workshop bol organizovaný Európskym centrom digitálneho vzdelávania. Rôznorodá skupina zainteresovaných strán z rôznych sektorov vzdelávania, výskumu a odbornej prípravy, tvorcovia politik, EdTech spoločností a súkromného sektora sa zišli v Štokholme, aby diskutovali o vplyve digitalizácie a technológií na wellbeing v kontexte vzdelávania.

Viac informácií nájdete TU.

Postrehy zo vzdelávania v špecializačnom výcviku ASTRA DDP

V roku 2022/2023 sa uskutočnil 1. beh špecializačného výcviku ASTRA DDP. Vzdelávanie je zamerané na odborné poradenstvo a terapiu detí s náročnými skúsenosťami v detstve – ACE (Adverse Childhood Experience), vychádza z princípov Dyadickej vývinovej psychoterapie Daniela Hughesa (DDP) a Terapie zameranej na attachment (AFT) Arthura Becker-Weidmana, ktorého autorkou je PhDr. Petra Winnette, PhD. Je určený pre pomáhajúcich profesionálov pracujúcich s rodinami. Vzdelávania sa zúčastnila naša kolegyňa z Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie Mgr. Judita Malík.

Viac informácií nájdete TU.

Prinášame vám záznam z prednášky „Aký má internet vplyv na hodnoty adolescentov?“ z konferencie Dieťa v ohrození 2024

Mgr. Gabriel Kňážek, Ph. D. z katedry psychológie Univerzity Palackého v Olomouci nás oboznámil s výsledkami z výskumu, v ktorom sa zaoberal vplyvom internetu na hodnoty súčasnej generácie adolescentov navštevujúcich základné a stredné školy v Čechách a na Slovensku. Výskum, ktorého sa zúčastnilo 3 740 mladých ľudí vo veku od 11 do 19 rokov, priniesol okrem iného i nasledovné poznatky:

- Hodnoty adolescentov sú významne ovplyvňované používaním internetu a sociálnych sietí.
- Pri českých adolescentoch má prispievanie alebo sledovanie druhých vplyv na spirituálne a pri slovenských adolescentoch na autonómne hodnoty.
- Aké sú rozdiely v etických, spoločenských a spirituálnych hodnotách medzi adolescentmi v Čechách a na Slovensku.
- Sledovanie videí, ktorých obsahom je znehodnocovanie ľudského alebo zvieracieho života, má negatívny vplyv na spoločenské a autonómne hodnoty.
- Adolescenti, ktorí sa zapájajú v prostredí internetu do aktivít nekorešpondujúcich s presvedčením a výchovou rodičov alebo opatrovateľov, dosahujú nízke skóre vo všetkých meraných hodnotách.
- Aký priemerný čas strávia chlapci a dievčatá na internete počas pracovných a voľných dní.
- Ktoré sú najobľúbenejšie platformy adolescentov a aký je priemerný vek založenia prvého profilu na sociálnych sieťach.

Záznam z prednášky si môžete pozrieť TU.

Doteraz zverejnené záznamy z prednášok, ktoré odzneli na konferencii **Dieťa v ohrození 2024** si môžete pozrieť na našom **YouTube kanáli**, kde nájdete okrem iného aj pútavý video príspevok na tému „Reziliencia detí a jej súvis s trendom intenzívneho rodičovstva“ od doc. **Mgr. Márie Bačíkovej, PhD.** Negatívne dopady citlivého internetového obsahu pre dospelých na deti nám priblíži **Lívia Halmkan, BA a doc. PhDr. Albín Škoviera, PhD.**, ktorý na základe dlhoročnej praxe v špeciálnych výchovných zariadeniach kládol vo svojej prednáške dôraz na význam rituálov, ktoré deťom v špeciálnych výchovných zariadeniach napomáhajú formovať sebaobraz, budovať identitu a podporovať psychickú odolnosť.

Záznam ďalších prednášok z odbornej konferencie **Dieťa v ohrození 2024** vám budeme prinášať pravidelne každú stredu. Sledujte nás na **Facebooku** a prihláste sa na odber nášho **YouTube kanála**.

Zaujímate sa o funkčné vzdelávanie?

NIVAM, Krajské pracovisko v Bratislave, Ševčenkova 11, Bratislava otvára skupinu Základného programu funkčného vzdelávania, ktorý je špecificky určený všetkým vedúcim pedagogickým zamestnancom aj vedúcim odborným zamestnancom, ktorí spĺňajú podmienky na výkon kariérovej pozície vedúceho pedagogického zamestnanca alebo vedúceho odborného zamestnanca v Centrách poradenstva a prevencie a Špecializovaných centrách poradenstva a prevencie (štátnych aj súkromných).

Link na prihlasovanie do skupiny Základného programu funkčného vzdelávania

BAA13_01_2020_FV_2022_NIVAM: <https://mpc-edu.sk/sk/edu/group/6043>

Prihlasovanie je možné po vytvorení registrácie prostredníctvom linku <https://mpc-edu.sk/sk/user/register> a návodu na registráciu.

Po vytvorení účtu je potrebné kliknúť na link na skupinu: <https://mpc-edu.sk/sk/edu/group/6043> a zmeniť stav prihlášky na stav podanej prihlášky.

V prípade otázok kontaktujte vedúcu skupiny Mgr. Slávku Gécovú, email: slavka.gecova@nivam.sk, tel.: +421 917 202 559.

Vypočujte si naše podcasty

Nahlas o deťoch

NAHLAS
O DEŤOCH

- Digitálne technológie cez prázdniny
- Hipoterapia- ako môže dieťaťu pomôcť?
- Riziká predčasného ukončenia školskej dochádzky

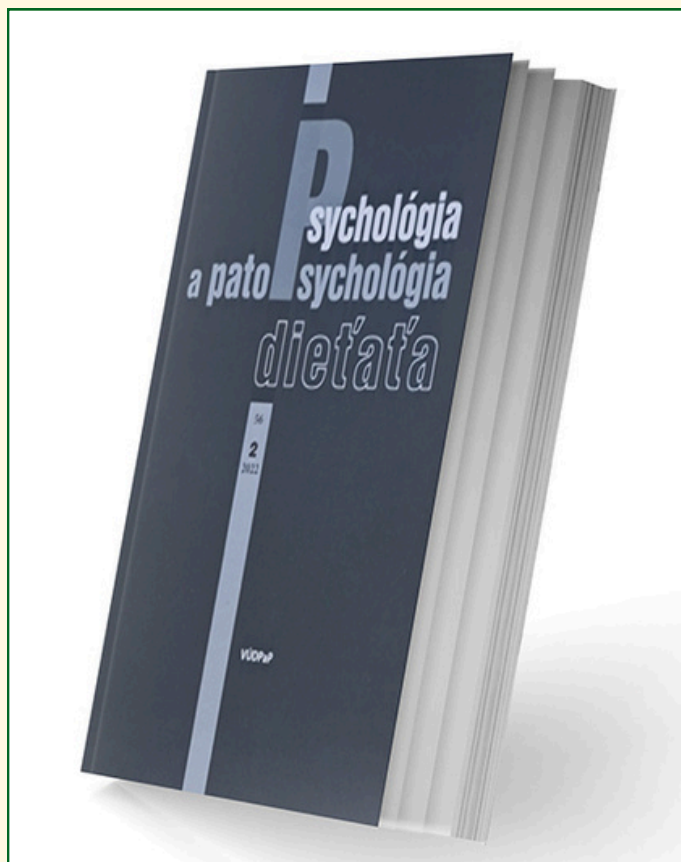
Vyberáme z našich časopisov

Porozumenie vetám u slovensky hovoriacich detí vo veku od desiatich do štrnástich rokov

Jana Marková, Romana Šnauková

Psychológia a patopsychológia dieťaťa, 53, 2019, č. 2, s. 75–88

Výskumný článok od Jany Markovej a Romany Šnaukovej sa zameriava na proces porozumenia viet u detí vo veku 10 až 14 rokov. Štúdia analyzuje, ako deti rozumejú rôznym syntaktickým konštrukciám a porovnáva ich výkony s mladšími deťmi a dospelými. Výsledky ukazujú, že staršie deti dosahujú lepšie výsledky než mladšie, avšak ich porozumenie ešte nedosahuje úroveň dospelých. Tento článok poskytuje dôležité poznatky pre logopédov a pedagógov.

Prečítajte si celý článok.

Storytelling vo výučbe psychológie pre budúcich učiteľov

Lenka Sokolová

Psychológia a patopsychológia dieťaťa, 53, 2019, č. 1, s. 36–47

V článku “Storytelling vo výučbe psychológie pre budúcich učiteľov” autorka Lenka Sokolová predstavuje inovatívnu metódu využívania príbehov vo výučbe psychológie. Štúdia poukazuje na význam prepojenia teórie s praxou, autentickosť príbehov a emocionálne zaangažovanie študentov. Podľa spätnej väzby študentov je storytelling prínosný pre ich prípravu na učiteľské povolanie, čo dokazuje jeho efektívnosť a potenciál pre budúcu implementáciu v pedagogickom vzdelávaní.

Prečítajte si celý článok.

Novinky z knižnice VÚDPaP

Nenásilná komunikace

Marshall B. Rosenberg

Väčšina z nás bola vychovávaná k posudzovaniu, súťaživosti, stanovovaniu požiadaviek a ku komunikácii s ľuďmi v termínoch, čo je „správne“ a čo „nesprávne“. Takáto komunikácia často vedie k nedorozumeniam. Koncept NVC (Nonviolent Communication) - teda koncept nenásilnej komunikácie, ktorý rozvinul M. B. Rosenberg, predstavuje ucelený výcvik v komunikácii a je založený na počúvaní seba i partnera, na ochote vnímať potreby a pocity vlastné aj pocity druhého.

Metóda NVC oslobodzuje komunikáciu od negatívnych skúseností, pomáha prekonávať zaužívané vzorce v komunikácii s druhými, napomáha riešiť konflikty a rozvíja vzťahy založené na úcte a spolupráci.

Nenásilná komunikace a moc

V instituciách, spoločnosti i rodině

Marshall B. Rosenberg

Nenásilná komunikácia pozná dva koncepty moci: moc nad niekým a moc s niekým. Moc nad niekým má ten, kto druhých kritizuje, obviňuje, zahanbuje, odmeňuje či trestá a podobne. Moc s niekým nadobúda človek, ktorý pozná a uznáva svoje hodnoty, ale aj hodnoty a potreby druhých ľudí. Tí mu v dôsledku toho prisudzujú pozíciu moci, pretože veria, že im pomôže v napĺňaní ich potrieb.

Základom knihy je seminár, ktorý viedol v Taliansku pred rokmi tvorca metódy Marshall Rosenberg v spolupráci s Vilmou Costetti, prvou trénerkou nenásilnej komunikácie v Taliansku.

Formou rozhovoru s účastníkmi seminára Rosenberg rozoberá rôzne kontexty moci, napr. politiku, podnikanie, školu alebo rodinu. Zaoberá sa aj mocou empatie a jej vplyvom na ľudské zdravie. Kniha nám jednoduchým jazykom ukazuje, akým spôsobom si teoreticky aj prakticky osvojiť moc, ktorej sila spočíva v tom, že komunikujeme v súlade a spoločne s druhými.

Máte námety, nápady a
podnety, ktoré môžu obohatiť
náš newsletter? Napíšte nám!

newsletter@vudpap.sk

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

 Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

 02 4342 0973

 sekretariat@vudpap.sk